

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg. Medarb.: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.

«St. Olav» utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2.50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. i hende senest 14 dager for hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften. «St. Olav»s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743. Redaktøren privat 30487. — «St. Olav»s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5, I, er åpen mandag, tirsdag og fredag 9.30—3. Torsdag 9.30—7. Lørdag 9.30—1. Onsdag lukket. Utbetalinger kun tirsdag kl. 1—2.

INNHOLD: Ceremonier. — *Stella Maris, 15. august i Boulogne. — Mexiko av idag. — «Pantefri familieeiendom.» — Den Hl. Fader er tertiar. — En protestant besøker «Florida». — Mr. Smith fra Main Street. — Kirkeinnvielse på Hamar. — Herhjemme. — - og derute.

Ceremonier.

11. søndag efter pinse.

I søndagens evangelium — fortellingen om hvorledes Kristus helbreder en døvstum — er det et trekk som gjør denne helbredelse anderledes enn alle de andre undere som Frelseren utførte. Ti vi hører jo ellers hvorledes Frelseren helbreder bare ved sin ånds vilje og kraft eller ved håndpåleggelse, og det er vel det som gjør at man uten videre anmoder ham om å «legge sin hånd» på den døvstumme. De mennesker som førte denne til Kristus gjorde altså det samme som vi så ofte gjør når vi ber om et ønskes oppfyllelse: vi foreskriver praktisk talt Vårherre hvorledes det bør skje idet vi alltid glemmer, at Guds veie ikke er de samme som våre og at han ser alt og alle i det store sammenheng. mens vi kun «erkjenner stykkevis» og derfor har et såre innskrenket syns- og virkefelt.

Nu vel — Kristus er villig til å oppfylle deres bønn og helbrede deres stakkels venn, men han lar sig ikke diktere måten det skal skje på. Og så hører vi at han «tok ham til side bort fra folket, stakk sine fingrer i hans ører, spyttet og rørte hans tunge og så op mot himlen, sukket —» og først da uttalte han sitt befalende: Effeta!

Kristus bruker altså denne gang en rekke forberedelser før han hjelper — vi kan kalle det: en rekke ceremonier. Og vi har lov til å spørre: hvorfor? — til å overveie hvorfor han, som ellers alltid villig og fort avhjelper all nød når man tyr til ham med lengsel og det rette sinnelag i tro og tillit til hans makt, nu ved denne anledning gjør det så omstendelig.

La det da stå oss klart at ingen har som Frelseren kjent den menneskelige mentalitet, den menneskelige natur til bunns. Han visste at den døvstumme

ennu ikke hadde det rette sinnelag, den rette konsentrasjon til å kunde motta den åndelig-fysiske hjelp han trengte så hårdt. Hans venner hadde altså hørt om Frelseren og hans undergjerninger, men selv var han jo døvstum — ante antagelig intet om hvad man hadde bedt Kristus om i hans navn og intet om hvad Kristus hadde svart. Hans sinn var således ikke beredt til å bli et karr for Guds nådes fylde. Og derfor griper Kristus til ceremonier, som kan samle hans bevissthet om det som skal skje. Kristus legger fingrene i de stakkars ører som er så lukket for alle lydbølger — må denne handling ikke skape tillit til at Herrens finger kan fjerne alle hindringer for at lyd kan rekke frem? Og når Kristus rører ved tungen, som i sin stumhet kleber til ganen, kan vi forstå at det vekkes i den umelende et sterkt håp om at dens bånd må løsnes så han kan komme i levende og direkte forbindelse med sine omgivelser og selv prise Gud for all hans nåde. Det er altså ikke vanskelig å forstå at disse ceremonier ikke er overflødige, men er vel egnet til å konsentrere oppmerksomheten om det forestående og gi den lidende mot, håp, tro og tillit — at det altså er ved dem at kontakten etableres og opprettholdes mellom Frelseren og mennesket, mellom den guddommelige kraft og den jordiske skrøpeligheit.

Og den dag i dag er dette alle våre herlige katolske ceremoniers mål og oppgave. Vi bøier våre kne for å hylde Gud — vi folder våre hender for uten motstand å gi oss helt over i Guds hender — vi tegner oss med korsets tegn for å vise også vår beredvilje til å bringe kjærlighetsoffer. Over alt det vår hellige Kirke lærer oss vi skal gjøre når vi bivåner

Nobile til Amerika.

Ifølge meddelelse fra Roma er Nobile blitt kalt til U. S. A. for å stille sin store erfaring i flyvevesenets tjeneste der. Etter luftskibets «Italia»s ulykkelige ferd trakk han sig som bekjent helt tilbake fra offentligheten og tilbragte en årrekke i Russland som konstruktør og instruktør, hvorefter han vendte tilbake til Italia og gjenoptok en relativ ubemerket tilværelse. Pave Pius XI hørte imidlertid til hans store beundrere og satte ham som videnskapsmann på linje med Marconi hvilket også gav sig utslag i at han blev utnevnt til medlem av det pavelige videnskapsakademi. Nobile, som er en meget from katolikk blev ofte mottatt i Vatikanet og fikk mange beviser på den pavelige gunst. Den nuværende Hl. Fader viste ham likeledes megen sympati og aktelse mens han ennå var kardinal Pacelli og det skyldes Pius XII's gode amerikanske forbindelser at general Nobile nu har mottatt tilbud om en stilling ved «Lewis Holy Name School of Aeronautics» i Lockport i staten Illinois.

Dette institutt er opprettet av mgr. Sheil fra Chikago, som har satt sig som oppgave å skape en luftfartsskole, hvor katolske unge menn gratis skal motta undervisning i alt som har med flyvevesenet å gjøre. Denne initiativrike prelat kjøpte derfor i 1932 et større areal hvorpå han bygget en liten hangar for et brukt fly som han likeledes anskaffet sig. Den videre utvikling skjedde med ekte amerikansk fart — idag råder instituttet over en høist moderne flyvehavn, tallrike skolefly og en undervisningsbygning med 14 klasseværelser og en stor turnhall. Det understøttets økonomisk av storfabrikanten og mangemillionæren Lewis fra Chikago, hvis sønn omkom ved en flyveulykke og som siden da har koncentrert sig om på alle måter å sikre flyvningen. I 1940 vil instituttet være så utbygget at staten Illinois vil anerkjende det offisielt, hvilket medfører at man kan ab solvere visse akademiske grader ved det.

En del av utgiftene bæres iøvrig av det landbruk som er knyttet til institusjonen og som stelles av elevene selv. Et av mgr. Sheil opprettet ungdomsforbund «Catholic Youth Organisation» trer også støttende til. Det innkommer årlig 350 ansøkninger om optagelse som elever fra flyvebegeistrede unge menn, men kun 35 kan optas. De heldige har i den tid utdannelsen varer alt helt fritt. Studiet strekker sig ialt over 4 år og det samlede antall elever er 93. De må på forhånd ha gjennomgått en høiere skole. Optagelsesprøven er som man kan tenke sig meget streng — 80 % faller igjennem. Lærerkollegiet dannes av 7 lærere — dessuten av en karmelittpater og en lægbroder. Instituttets mål er i første rekke å utdanne dyktige flyvekonstruktører og ingeniører — i annen rekke dyktige flyvere. Man regner «Lewis Holy Name School of Aeronautics» for å være den beste i sin art i U. S. A.

Takk!

For alle de mange beviser på vennlighet som er gitt oss under vår kjære Marie-Elisabeths lange sykeleie, død og gravferd retter vi en dyppølt takk til alle og enhver.

Familien Nyhund.

Herhjemme —

Oslo. I «Les Amitiés Catholiques Françaises» for 15. juli har m. Pierre Lefort skrevet en meget lang og interessant artikkel om mgr. Irgens. Den røper et inngående studium av forholdene her blandt de norske katolikker og bringer en meget dyptlodgende vurdering av mgr. Irgens' innsats idet den fremhever den betydning som den avdøde prelats virke har hatt for den fruktbare vekselvirkning mellom fransk og norsk katolisisme — i den forbindelse nevnes også pater Thorns glede over å ha hatt sine studieår i les Carnes.

Syiling. Søndag 30. juli blev Olavsdagen feiret herute som vanlig men tillike hadde vi den glede å få ta del i et katolsk bryllup med alle dets vakre og dype ceremonier. Ekteskapets hellige sakrament blev nemlig meddelt et ungt hollandsk par som var reist hele den lange vei fordi de ønsket å bli vigslet av brudgommens bror, pater Leo van Ekeren. Det blev en høitidsstund av de sjeldne. Alle hadde gjort sitt beste for å gjøre dagen så festlig som mulig for de tilreisende trosfeller — det lille kapell var pyntet med årstidens skjønneste blomster, og pater Leos inntrengende og manende tale på hollandsk og norsk fant gjenlyd hos alle de tilstedeværende. Etterpå var det en «mottagelse» for brudeparret i feriekoloniens lokaler. Barnene og begge «tantene» hadde ordnet alt så festlig og barnenes glede var stor da de hver mottok en erindring om dagen: rosenkranser, krusifikser, statuer o. l. Til sist takket pateren alle de tilstedeværende, men det var vi som hadde mest grunn til å takke.

M. R.

— og derute

Katolsk esperanto-central lukket. I en årrekke har generalsekretariatet for det internasjonale katolske esperantoforbund — I.K.U.E. — hatt sitt sete i Brünn, hvor også månedsskriftet «Espero Katolika» er utkommet på et forlag for katolsk esperanto-litteratur. Etter hvad siste nummer av dette blad, som nu utkommer i Belgia meddeler er centralen i Brünn blitt lukket av Gestapo. Alle bøker, manuskripter, penger o.s.v. er konfiskert. Foreløbig besørger generalsekretariatets løpende forretninger av hr. L. de Jong i Nederland. Esperanto-bevegelsen i Tsjekkoslovakia har alltid vært meget sterkt utbygd, ikke minst fordi biskop Eltschkner er meget interessert i den. Det har ofte vært avholdt store internasjonale esperantokongresser i Brünn, som har samlet deltagere fra hele verden.

Salesianerne pleier nu 3000 spedalske i byen Kontration i Columbia. Det er hovedsakelig tyske prester, som nu i 27 år har ledet denne opofrende virksomhet — enkelte av dem har holdt ut i alle årene. Det er bygget vakre kirker, foreningshus med bolig for prestene, barnehjem og sykehus.

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg.

Thronsen & Co. boktrykkeri, Bernh. Getz gt. 3 - Oslo.

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg. Medarb.: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.

«St. Olav» utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2.50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. i hende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften. «St. Olav»s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743. Redaktøren privat 30487. — «St. Olav»s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5, I, er åpen mandag, tirsdag og fredag 9.30—3. Torsdag 9.30—7. Lørdag 9.30—1. Onsdag lukket. Utbetalinger kun tirsdag kl. 1—2.

INNHold: Ceremonier. — *Stella Maris, 15. august i Boulogne. — Mexiko av idag. — «Pantefri familieeiendom.» — Den Hl. Fader er tertiar. — En protestant besøker «Florida». — Mr. Smith fra Main Street. — Kirkeinnvielse på Hamar. — Herhjemme. — - og derute.

Ceremonier.

11. søndag efter pinse.

I søndagens evangelium — fortellingen om hvorledes Kristus helbreder en døvstum — er det et trekk som gjør denne helbredelse anderledes enn alle de andre undere som Frelseren utførte. Ti vi hører jo ellers hvorledes Frelseren helbreder bare ved sin ånds vilje og kraft eller ved håndpåleggelse, og det er vel det som gjør at man uten videre anmoder ham om å «legge sin hånd» på den døvstumme. De mennesker som førte denne til Kristus gjorde altså det samme som vi så ofte gjør når vi ber om et ønskes oppfyllelse: vi foreskriver praktisk talt Vårherre hvorledes det bør skje idet vi alltid glemmer, at Guds veie ikke er de samme som våre og at han ser alt og alle i det store sammenheng, mens vi i kun «erkjenner stykkevis» og derfor har et såre innskrenket syns- og virkefelt.

Nu vel — Kristus er villig til å oppfylle deres bønn og helbrede deres stakkels venn, men han lar sig ikke diktere måten det skal skje på. Og så hører vi at han «tok ham til side bort fra folket, stakk sine fingrer i hans ører, spyttet og rørte hans tunge og så op mot himlen, sukket —» og først da uttalte han sitt befalende: Effeta!

Kristus bruker altså denne gang en rekke forberedelser før han hjelper — vi kan kalle det: en rekke ceremonier. Og vi har lov til å spørre: hvorfor? — til å overveie hvorfor han, som ellers alltid villig og fort avhjelper all nød når man tyr til ham med lengsel og det rette sinnelag i tro og tillit til hans makt, nu ved denne anledning gjør det så omstendelig.

La det da stå oss klart at ingen har som Frelseren kjent den menneskelige mentalitet, den menneskelige natur til bunns. Han visste at den døvstumme

ennu ikke hadde det rette sinnelag, den rette konsentrasjon til å kunde motta den åndelig-fysiske hjelp han trengte så hårdt. Hans venner hadde altså hørt om Frelseren og hans undergjerninger, men selv var han jo døvstum — ante antagelig intet om hvad man hadde bedt Kristus om i hans navn og intet om hvad Kristus hadde svart. Hans sinn var således ikke beredt til å bli et karr for Guds nådes fylde. Og derfor griper Kristus til ceremonier, som kan samle hans bevissthet om det som skal skje. Kristus legger fingrene i de stakkars ører som er så lukket for alle lydølger — må denne handling ikke skape tillit til at Herrens finger kan fjerne alle hindringer for at lyd kan rekke frem? Og når Kristus rører ved tungen, som i sin stumhet kleber til ganen, kan vi forstå at det vekkes i den umelende et sterkt håp om at dens bånd må løses så han kan komme i levende og direkte forbindelse med sine omgivelser og selv prise Gud for all hans nåde. Det er altså ikke vanskelig å forstå at disse ceremonier ikke er overflødige, men er vel egnet til å konsentrere oppmerksomheten om det forestående og gi den lidende mot, håp, tro og tillit — at det altså er ved dem at kontakten etableres og opprettholdes mellom Frelseren og mennesket, mellom den guddommelige kraft og den jordiske skropelighet.

Og den dag i dag er dette alle våre herlige katolske ceremoniers mål og oppgave. Vi bøier våre kne for å hylde Gud — vi folder våre hender for uten motstand å gi oss helt over i Guds hender — vi tegner oss med korsets tegn for å vise også vår beredvilje til å bringe kjærlighetsoffere. Over alt det vår hellige Kirke lærer oss vi skal gjøre når vi bivåner

en messe eller en andakt — over alt det våre prester taler og handler, når de klædd i sin drakt som Guds vigslende tjenere trer inn i kirkerummet, står skrevet et usynlig men like sterkt og mektig: Effeta! til oss alle. Ti alle disse ceremonier har det samme formål som de av Kristus brukte i dagens evangelium: å gjøre oss mere lydige, å få oss til å tale med renere tunger — å få oss til å vandre mere i Kristi etterfølgelse, i kjærlighetens ånd fremfor innelukket i vår egen selvoptatthet. Vel kan det skje at vanen har sløvet vårt sinn så alle ceremoniene er blitt tomme former — noe vi gjør helt mekanisk, men da har dagens evangelium et særlig bud til oss. Da må vi be om atter å få de oplatte øren for forkynnelsens ord, den oplatte munn for eukaristiens kraft — altså den mottagelige ånd for Kristi nådegaver slik som Kirken formidler dem.

Vi trenger alle i vår bevissthet til å høre Kristi eget: Effeta! — til å føre vårt liv under dets tegn. La oss derfor følge med dypere oppmerksomhet alle vår hellige Kirkes ceremonier.

S t e l l a M a r i s.

15. august i Boulogne.

I Aftenposten har magister Unni Diesen skrevet følgende vakre artikkel om «Vår Frue i Boulogne»:

Når man kommer seilende inn til Boulogne-sur-Mer en av de få solskinnsdager som eftersommeren gir ved Kanalen, ser man langt ute fra havet en stor kuppel som hever sig fra det høieste punkt i byen og lyser vidt og bredt. Er det et fyrtårn? Når man kommer nærmere ser man at det er en kirke.

Boulogne er først og fremst en fiskerby. Herfra drar trålerne op i Nordsjøen og ofte langt avsted mot Islandsbankene, op til bankene ved Utsira på Vest-Norges kyst. Her kommer norske båter med reker og ulke til markedet i badestedene ved Kanalen og til Paris. Det er havet og havets folk som preger byen.

Øverst på skrentene ligger fiskerbyen med kirken viet til St. Peter, som er fiskernes helgen; veggene i kirken er dekket av minnetavler over fiskere fra Boulogne som hviler der de falt i sitt arbeide i havet.

Boulogne er en gammel by. Det er en av de mange befestede middelalderbyer som Frankrike er så rik på. Oppe på en høide ligger gamlebyen innenfor tykke murer, og der er også kirken Notre Dame de Boulogne og festningen som beskyttet byen. Hvor kirken ligger, er et hellig sted, ikke bare for de troende idag, men i uminnelige tider. Under hvelvingene finnes det rester av et romersk tempel. Fra Boulogne drog de romerske legioner over for å erobre England. De eldste veiene her er bygget som romerske militærveier. Når kom kristendommen hit? Vi vet det ikke. Det er funnet en grav fra det 4. århundre med innskriften «Lev i evighet». Ellers ligger natten mørk over Boulognes skjebne i den tidlige middelalder helt til det 7. århundre, da Vår Frue ifølge legenden kom til Boulogne i skikkelse av en trefigur i en båt som bare blev båret på bølgende og seilte rett inn på stranden.

Så ber vi med søndagens

Kirkebønn:

Allmektige, evige Gud, du som i din store faderkjærlighet skjenker de bedende langt mer enn de fortjener og ønsker, utgyt din forbarmelse over oss, så du fjerner hvad vår samvittighet frykter og gir, hvad vår bønn ikke våger å begjære.

Stillebønn:

Herre, vi ber dig se nådig ned til vår tjeneste så at den gave vi ofrer, må være dig velbehagelig og bli oss en hjelp i vår svakhet.

Slutningsbønn:

Herre, vi ber dig, la oss ved mottagelsen av ditt sakrament føle hjelpen for sjel og legem så at vi når begge er frelst, må prise oss lykkelige ved den himmelske lægedoms fylde.

Det eldste trykte skrift som forteller om hvordan Maria-billedet kom til Boulogne, er fra 1634, men det gjenforteller tradisjonen slik som den har gått fra generasjon til generasjon:

«I året 633, mens kong Dagobert regjerte, kom det til havnen i Boulogne en båt, uten seil, uten mannskap, bare ført av Guds hånd og hjulpet av englene, og i den båten var den hellige figur av jomfru Maria. Folket i byen var samlet til bønn i et kapell i Øvrebyen som var ytterst beskjedent bortsett fra at stedet var hellig. Mens de troende bad, viste den hellige jomfru sig for dem, og hun var så majestetisk og mild som hun alltid er, og hun fortalte dem at en båt med hennes bilde vilde komme og at hun vilde at det skulde bli stillet op på samme sted som de nu var forsamlet for å motta deres bønner og beskytte dem.»

Så gikk folk ned til stranden, og se:

«Havet var rolig og et strålende lys skinte over båten som landet på stranden. Folk nærmet sig, og der fant de en trefigur av den hellige jomfru omtrent 3½ fot høy, med Jesusbarnet på venstre arm ...»

Slik forteller legenden at den hellige Jomfrus bilde kom til Boulogne.

Ludvig den Hellige var i Boulogne i året 1264 for å forhandle med Henrik III av England, og i Notre Dame blev prinsesse Isabelle av Frankrike viet til den unge engelske konge Edward II. Slik blev roten plantet til den ufred som skapte 100-årskrigen.

Det var i Ludvig XIV's regjeringstid at Notre-Dame nådde lengst i berømmelse og prakt. Ludvig XIV og hans dronning opholdt sig i Boulogne i mai 1671 og overvar mange messer i kirken. Det var skikk å ofre hjerter av gull til den hellige jomfru, og kongen ofret 2 i sin fars navn. Fra denne tid skriver de vakre bas-relieffer i marmor sig som viser dette kongelige offer.

Notre-Dame-de-Boulogne var blitt en av de mest berømte valfartssteder i Frankrike og en av de rikeste kirker, da den franske revolusjon brøt ut. Da var den gamle berømte kirkes dager talte. Sannsynligvis var den da nærmere 1300 år gammel.

Den 24. januar 1791 blev koret definitivt stengt og gudstjeneste der forbudt. Alle kirkens skatter skulde utleveres. I fortegnelsen over dem som ennå finnes, nevnes spesielt en krone som Gotfred av Bouillon hadde skjenket Notre-Dames abbedi, og likeså en gammel bibel som sagnet forteller skal ha vært i den samme båt som kom drivende inn med det undergjørende billede, skjønt det var nevnt i opregningen av kirkens inventar.

De revolusjonære kommunerepresentanter sier om det undergjørende Maria-billede at det har vært dyrket helt siden tidenes morgen. Det er sårt å lese i opregningen over de beslaglagte kirkeskatter: «Nr. 27. Et trebillede av den hellige jomfru, svært gammelt, holdende Jesusbarnet i armene, som har vært gjenstand for folkets tilbedelse. På hodet har bemeldte jomfru en krone med kulørte stener, og Jesusbarnet har en lignende.»

Billedet av den hellige jomfru blev satt bort i en krok av kirken der tjente som magasin, og der stod det utsatt for all slags bespottelse. Nogen hadde moret sig med å sette på jomfruen en rød hatt, andre molesterte statuen. En ung officer fra Boulogne, Cazin de Caumartin, som tilhørte den revolusjonære armé, beskriver statuen slik som han så den. Den var næsten sort av elde og lemlestet av dem som hadde plyndret den for metallpynten. Den ene hånden var slått løs og klarte såvidt å holde sepetet. Et lite øieblikk var han alene derinne. Da tok han hånden som var slått løs, og gjemte den. Han opbevarte den til sin død og overgav den til en abbed som har ført den tilbake til den nuværende kirke. Den lille biten av en trehånd er lagt inn i en hul bronsehånd som nu er plassert på en forhøining i kirken. Gjennom glasslokket skimter en den vesle trebiten, og dette glasslokket er i tidens løp dekket av millioner på millioner av troendes kyss.

I 1807 oplvet Boulogne en ny Cæsars ankomst med nye legioner som skulde erobre Britannia. Napoleon tok bolig på slottet, og den store armé lå i leir overfor fiskebyen. Men han kunde ikke avlegge Notre-Dame noget besøk, for på kirketomten var det utelukkende grushauger og ruiner, og en av datidens arkitekter hadde nettop laget en plan for gateoparbeidelse og parklegning av tomten. Først i 1830-årene begynte røster å heve sig for å gjenreise denne Nord-Frankrikes helligdom, og 1. juni 1863 var den endelig ferdig. En ting kunde man til sin sorg ikke få tilbake: det undergjørende billede var gått tapt for bestandig. Et nytt er riktignok blitt laget av en av Frankrikes største kunstnere, og dronningen over himmelen og hav troner i all sin velde i katedralen, men det er mot den lille trebiten i bronsehånden at pilegrimene fremdeles vender sig, på alle årets dager, men særlig den 15. august.

15. august har hatt en merkelig skjebne som fransk festdag. Fra så langt tilbake at man ikke vet når, har Maria Himmelfartsdag vært feiret som en stor dag i Frankrike, og et gammelt ord sier at den hellige Jomfru 15. august redder eller ødelegger alt.

15. august er midt i kornhøsten, og voldsomt regn kan

også ødelegge vinhøsten. Som blanding av høstfest og religiøs festdag fortsatte den op gjennom hele middelalderen. Mange steder opførte man rene religiøse skuespill, hvor man i kirkene lot en stor dukke som skulde forestille jomfru Maria, bli hevet til himmels i snorer. Nasjonal fest blev den da Ludvig XIII for 300 år siden i 1683 gjorde jomfru Maria til fransk nasjonal helgen og påbød en prosesjon i alle rikets kirker med deltagelse av militær og de kommunale myndigheter. Denne prosesjonen blev avskaffet under revolusjonen, gjeninnført av Ludvig XVIII, avskaffet igjen i 1830, gjeninnført i 1857 og avskaffet i 1870. Men den lever fremdeles.

15. august hvert år, 300 år efter at Ludvig XIII gjorde dagen til festdag, går den store religiøse prosesjon i strålende sol gjennom Boulognes gamle gater med festklædte mennesker, fra biskoper i høitidsskrud med små korgutter, til fiskerne fra Øvrebyen i blå søndagsdresser som idag hadde sviktet sin særlige helgen, St. Peter. For riktignok drog apostelen Peter garnene ved Genesarets sjø, men jomfru Maria er havets stjerne som lyser for fiskeren i mørke og regntykke når det sterkeste fyrtårn ikke kan bryte igjennem natten med sine strålebunter. Ave Maria, Stella Maris.

Mexiko av idag.

Mexikos regjering har i de siste årene innrømmet katolikkene forskjellige lettelser i deres kår, og de fleste biskoper er derfor vendt tilbake til sine residenser hvorfra de jo blev fordrevne, da de blodige kristenforfølgelser tok sin begynnelse. Imidlertid må tilstanden fremdeles betegnes som uholdbar. Vel er noen kirker blitt åpne efter påtrykk fra befolkningens side, men største parten av dem er ennå kinoer, garager, lagerhus o. l.

Dette påtrykk tok i øvrig sin begynnelse i Orizaba, hvor en ung pike blev fengslet idet hun kom ut av et hus, hvor det var blitt holdt messe. Da ryktet om dette bredte sig satte en stor menneskemengde sig i bevegelse. De stormet den ene lukkede kirke efter den annen, brøt sig inn ad portene og lot atter klokkene lyde ut over byen. Politiet telefonerte til hovedstaden efter forsterkning, men bevegelsen lot sig ikke stanse. Den bredte sig over hele Veracruz og satte presidenten i stor forlegenhet, da han hadde begge hender fulle av uroen omkring oljekildene og ikke turde splitte sine krefter ved å bekjempe annen opstand. Han foretok sig derfor intet og katolikken kunde notere en seier, da de erobrede kirker fikk stå åpne og det atter blev avholdt gudstjenester i dem. Prestene gjenoptok atter sitt virke og det blev til og med ordnet med valfarter og procesjoner.

Men ennå er de religionsfiendtlige lover i kraft og fremdeles er det i enkelte av de mexikanske forbundsstater kun tillatt en prest å virke for hver 10 000 innbyggere mens det i andre stater ennå er forbudt å lese messe og prestene er stadig under politiopsyn. Alle seminarer til utdanning av prester er fremdeles stengt, hvorfor presteutdanningen for Mexiko må finne sted på den annen side av grensen.

Det gledelige ved situasjonen i øieblikket er imidlertid at Mexiko har fått en sterk legmannsbevegelse som har sluttet op om kristendommen mot de offisielle myndigheter.

I et engelsk blad har en kjent forfatter, E. Waugh, offentliggjort en rekke «reiseinntrykk fra Mexiko» hvor det bl. a. heter: «Usynlig arbeider Kirkens virke. Det skjer i form av en religiøs fornyelse, som har gjennemtrent hele den mexikanske kristendom som lenge har måttet leve sitt skjulte liv i katakombene. Under mitt opphold i Mexiko så jeg meget til dette arbeid, hvis hjelpere er anonyme. De treffes i ubebodde hus eller i skogene og er i stadig fare, men de er godt organisert og under åndelig ledelse av biskoper og prester. Iblant dem finnes mange lærere som skjønt de er i statens tjeneste dog motarbeider virkningene av den offisielle gudløse propaganda i barnesjelen. De letter og fremmer prestenes skjulte virke og distribuerer apologetiske og religiøse skrifter blandt befolkningen. Det er også organisert spesielle studiecirkler for alle aldre.

Medlemmene av dette apostolat tror at det skal lykkes å skape på nytt et enig Mexiko slik som kristendommen har gjort det en gang før. Det var jo Kirken som i sin tid befridde de innfødte fra slaveriets åk og stilte dem på like fot med de europeiske erobrere. «Medlemmene av det kristne apostolat tror fullt og fast på seier for Guds rike også i dette land, og blandt dem har jeg truffet de gladeste og dyktigste mennesker i Mexiko», slutter forfatteren.

„Pantefri familieeiendom“.

Mgr. Origer, redaktør av «Luxemburger Wort» og medlem av det luxemburgske deputerkammer har fremsatt et meget betydningsfullt lovforslag. Det går ut på å sikre jordarbeidere, gårdbrukere og bygdehåndverkernes kår ved opprettelsen av «pantefri familieeiendom» efter mønster av den amerikanske «Homesteadlov» som før har funnet efterlignere i Frankrike, Sveits, Belgia og Danmark.

Lovens formål er å knytte familieni fastere til sine hjem ved å «båndlegge» disse slik at det ikke kan gjøres utlegg i dem for gjeld — de blir altså undradd konkurser såvel som rettslige forføininger. Med familieeiendom forstås hus med tilhørende landbruk, gård med forretningslokale eller verksted og arbeidsredskapene til å dyrke jorden eller drive et håndverk. Testamentarisk eller ved gavebrev i betryggende juridiske former kan eierne bestemme at dette i fremtiden skal være «familieeiendom» — dog må verdien ikke overstige 75000 frcs. Man håper ved denne bestemmelse å få stanset «flukten fra landet» inn til byene, idet den vil knytte menneskene mer til hjemstedet og arbeidstradisjonene og være et vern mot skjebnens mer ublide skikkelser. Dessuten opmuntrer loven sparsommeligheten da enhver gjennom sitt arbeid kan skape betryggende kår for sig og sine efterkommere, idet han selv og hans familie aldri kan fordrives fra den en gang erhvervede eiendom. Og endelig er den en garanti for

at en ødeland eller drukkenbolt kan ødelegge hjemmet Dør en mann kan hans enke og barn ikke fordrives fra hjemmet.

Lovforslaget har møtt særdeles velvilje i det luxemburgske kammer.

Den Hl. Fader er tertiar.

Pave Pius den XII er tertiar, medlem av den tredje orden, som Pius den IX, X, XI, Leo den XIII og Benedikt den XV var det.

Pius XII er av en familie som har tellet mange medlemmer av den tredje orden. Han far var tertiar, hans bror, markis Francecco Pacelli, kjent for sitt arbeid for konkordatet mellom den italienske regjering og pavestolen, likeså. Han ønsket og blev begravet i den tredje ordens drakt som fransiskanertertiar. Pavens to søstre er likeledes medlemmer av den tredje orden. Efter apostolisk innvitt blev kardinal Pacelli i året 1935 også medlem av St. Dominikus' tredje orden — i anledning av den hl. Thomas fra Akvinas fest.

Br. Frans.

En protestant besøker „Florida“.

En journalist på ferietur har anmodet oss om å opta følgende:

Bergen av idag har en storbys format og karakter. I bokstavelig forstand reiste byens centrum sig som en fugl Fønix av asken efter storbrannen i 1916. Den fikk her et hypermoderne preg som pussig nok ikke stikker av fra, men tvert om supplerer den egenart Hansabyen har i sin bygningsmessige struktur, forfinet og kultivert gjennom ni hundre års handels- og sjøfartstradisjoner. Og ser man enn nærmere på disse moderne byggverks formål, vil det tjene som en særlig honnør for Bergen at mange av de største, tidsmessig innredede bygninger som er i pakt med dagens almindelige sociale krav på arkitekturens område, gjør tjeneste som sykehus. En spesiell glede for alle norske katolikker må det være at St. Franciskussøstrenes hospital «Florida» også bidrar vesentlig til den nevnte karakteristikk på dette felt.

*

Med et introduksjonsskriv i lommen fikk vi forleden høve til å bese hospitalets samtlige avdelinger, fra loft til kjeller — en rundgang som gav oss visshet om at ikke minst i kraft av denne institusjon har St. Franciskussøstrenes skaffet sig en central plass i Bergensfolkets hjerter.

«Florida»s beliggenhet er i sig selv et betydelig aktivum — ved stranden av Store Lungegårdsvann, med fritt utsyn mot Fløifjellet og omgitt av det deiligste parkanlegg man kan tenke sig, små farveglade rosenbed mellom ruvende, skyggefulle trær, hekker og plener, med hyggelige ganger på kryss og tvers — i det hele en skjønn naturramme om et høireist byggverk av mer prosaisk stål og betong. Det ligger noe av et psykisk lægemiddel i den omgivelse som «Florida» kan smykke sig med. —

Interiøret i sin helhet og sine detaljer befester det vakre inntrykk eksteriøret gjør på en besøkende fra soltaket øverst og ned gjennom de 4—5 etasjer med sine sykesaler med senger for omlag 100 pasienter, med opholdsrum, operasjonsstuer, laboratorium, lægeværelser, bar, kjøkkener, m. v. og ned til kjelleren hvor man bl. a. vil finne det kostbare røntgenutstyr. Fra avdeling til avdeling kan man vandre, se og beundre, ja hadde det ikke vært formastelig, nesten fristes til en gang å bli innlagt som patient! På vår rundtur fikk vi undertiden et glimt av pasienter, — med vennlige smil på de bleke ansikter — fornøide tross en hård skjebne som bandt dem til en sykeseng nå da byen og landet derute fristet med sommerens tusener av løkkende egenskaper. En adskillig livligere mottagelse fikk vi i imidlertid i en av barneavdelingene! Tett i tett stod de små sengene, bebodd av urolige smårollinger som så på oss med blanke runde øiner, vinket og pludret i vei. Særlig interesse vakte vi visst hos et par livlige tvillinger, som etter hvad sykesøsteren kunde fortelle oss var innlagt av samme årsak. Slikt er vel ekte solidaritet antar vi. Vi blev svært så fine venner og vi blev hilst med ildnende tilrop da vi omsider måtte forlate dem.

*

Spalteplassen tillater neppe at vi fordyper oss i mer nøkterne, tekniske betraktninger om «Florida» som nå har vært i drift i omlag to år, stadig med fullt belegg. De rummelige plassforhold har til og med vist sig for små, tross den gode utnyttelse. — Men med tiden håper vi få råd til ytterligere utbygning — betror moder Zita oss, da vi på ny står på gårdsplassen mellom nybygget og den oprinnelige bolig som nå benyttes til funksjonær-bolig.

I en fløi på nybygget er innredet St. Sunniva-kapellet som med sitt enkle og betagende interiør gjør et dypt inntrykk på en besøkende. Den samme stilhet og dype ro som ligger over hospitalet, vil man også føle strømmet mot en i kapellet, bare så meget mer utdypet og forlenet med en fredsgivende harmonifølelse — en vakker og verdig avslutning på en interessant befarung. —

B. V.

Mr. Smith fra Main Street.

Av Peter Schindler.

Englands middelmann står lenger nede i samfundslagene enn Skandinavias, men han er tallrikere. Den meget rike overklasse er på retur, og der arbeides så smått på å sanere den verste slum. Der er lite akerbruk og langt mere industri enn håndverk — følgelig blir Mr. Smith småhandlende, arbeider og kontorslave i industri og handel.

Han sulter ikke, og han kan ikke spare op, han «like lever», og han går gjerne inn i politi, hær og andre lignende faste jobber med pensjon, for hans tilværelse er ellers ytterst usikker; avskjedigelsen er hans spøkelse.

Hans ideal er det lille hus med en stump have, bare så bred som en stue, hvor der kan stå en liggestol i det forkomne gress. Jeg møter en Mr. Smith, ansatt i dokkenes kontor; han har sitt lille hus ved Reichmond, halvanden time fra kontoret, og han må skifte til tre befordringsmidler og

ytterligere spassere 20 minutter til fots, to ganger daglig; men eget hus og «vente på far» og alt den slags er lykken.

Lønnen er ikke så lav, at det er katastrofalt; det er usikkerheten, som er middelmannens sorte sky; «skjer der noe» i retning av ulykke, sykdom, arbeidsløshet o.s.v., er der svært lite social forsorg efter vår målestokk. Der bygges mere på charity, velgjørenhet. På en uke oplever jeg tre «dager» i London: Dr. Bernardos barnehjem, et hjem for gamle sykepleiersker og enker efter redningsbåtenes mannskap. Selv de store hospitaler drives for gaver og må reklamere ytterst pågående ved at offentliggjøre tragiske tilfeller, ved å stille bøsser på gaten og ved å publisere de testamenter, som har betenkt dem; et av dem har et stort ur man kan drive et sekund frem ved å putte en penny i sprekk.

Mr. Smith — og Mrs. Smith — føler sig ikke som underklasse, men som middelstand, og han snobber. Kongehus, aristokrati, hoffballer, parader, adelens unge døtres «debut» (presentasjon ved hoffet) og livet i de fine og dyre klubber og på veddeløpsbanens fine tribune er yndet avisstoff, og selv de minste detaljer nytes. Når hertugen av Windsor falt som konge, var den egentlige og dypeste årsak ikke, at regjeringen fryktet hans sociale interesse eller germanofile tendenser, ei heller, at folket delte Canterburys forargelse over Mrs. Simpsons skilsmisser, og slett ikke, at hun ikke var kongelig, da Mr. og Mrs. Smith gjerne hadde tillatt monarken å ekte en ofte fraskilt prinsesse eller å oppløfte en yndig datter av folket til tronen, bare det var en kjærlighetsroman — nei, grunnen var at hun var bad form, ikke passende og ikke mulig å tiljuble: uaristokratisk uten å være romantisk.

Som ekte snobb godter Mr. Smith sig over de stores dekadense, over adelige mesallianser og skandaler og over annonser om slott, juveler og pelsverk til salg. Han elsker rettens verdighet og høitidelige maskineri, og han forlanger rettens triumf — se kriminalromanene! Samtidig er forbrytelse og kriminelle redsler, kuffertmord og henging yndet åndsføde for denne verdens snildeste og mest lovlige borger — se avisene og Madame Tussauds vokskabinett, avdeling Horror and Crime.

Hvorfor er det Mr. Smith fra Main Street og ikke Herr Schultze eller signor Sparelli, der regjerer verden — eller rettere: som ubestridt regjerte den til for kort tid siden?

Problemets løsning er flerfoldig — som problemet og denne tilstands ophør er det.

Først fordi Mr. Smith siden den spanske Armadas undergang, 1600 fra henad betraktet Englands hegemoni i Europa som at matter of fact, et faktum, en selvfølge; den, hvem det aldri faller inn å revidere sin bærende idé, har hin tro, som flytter berg — og som behersker hav: Rule Britannia! Troen på å ha ikke bare rett, men plikt til å «bære hvit manns byrde», gjør en borger til erobrer og koloniasator.

Dernest fordi Mr. Smith ikke er ensrettet og heroisk innstillet, men har den mentalitet en overfladisk dom har kalt «Albions Perfidi», men som ikke er falskhet, men rummelighet.

Den ensrettede, heroiske (for ikke å si fanatiske) aksepterer en idé med utelukkelse av samme idéns komplement og korrektiv; den, hvis minne er omfattende, aksepterer idéen med dens praktiske supplement og innskrenkninger.

Således forener Mr. Smith religion og moral med en utpreget opportuniste. Det er ikke hykleri, når han over Bank of England skriver: «Jorden er Herrens og all dens

fyld», selv om en stor del av fylden er gått i mr. Smiths private lomme, og skjønt hans sociale syn ikke er så kristelig i slumkvarteret som i City. Det er bare tilpasning til realitetene!

Det er ikke hykleri, når han hevder rett og frihet, men selger Abessinien til Italia — det er en øieblikkelig suspensjon av prinsipp og idé, nødtvungent skjedd, fordi mr. Smith ikke er oprustet, fordi almindelig «fred» passer hans interesser bedre enn heroisk aksjon — men han kan ikke se Halle Selassie inn i de sorte, tragiske øine mere.

Mr. Smith er demokratiets apostel, men han ser rødt, hvis man taler om almindelig verneplikt; han vil verge Englands demokrati til blodet, men han har intet ønske om å sendes som «slaktekveg» til Belgia og Frankrike for demokratiets blå øines skyld; Englands løve sliper kun sine klør til defensiven; demokratiets prinsipp forsvarer den — utenfor England — kun med en knurren og med å vise tenner ad diktaturet.

Mr. Smith fornekter aldri sine idealer, men han suspenderer dem gjerne for en realitets skyld; selv vil han kalle det common sense, dyden over alle dyder i hans øine, og begriper ikke at idéologer kaller det hykleri.

Den ligger for hans natur, som er uten temperament (og derfor uten stor kunst), og som tillater ham uten innvortes konflikt å forene ekstremer i sitt sinn. Således er snobbet-riken forenet med demokrati og sportsgalskapen, spillelidenskapen (veddemål og hesteløp) korrekturen til temperamentets likevekt. Han er meget lesende, men England har intet litterært liv i fransk forstand. Han er dypt religiøs og sentimentalt religiøs; nok er religion en ytterst privat sak, men den er absolutt forutsatt for hvert enkelt menneske; og nok er den oftest såre sentimental og full av keep smiling og fugl og blomst og Guds solskinn i haven men samtidig med begge føtter på jorden, rasjonalistisk og holdende på statskirke og lord-biskoper.

Mr. Smith egner sig til samvirke, han er massemann; sporten har lært ham «junglens lov» og innordning under skrevne og uskrevne regler; han er opdradd til lojalitet mot skole, klubb og regiment, mot «farvene»; hans gentlemanbegrep er ikke definert, og han kan frivillig holde en moral uten lover og paragraffer — han kan være «man» og gå i flokk — men som motvekt er han fanatisk individualist; hjemmet er et kastell av ukrenkelighet; han sover på gressrabatten langs sporveisskinnene, hvis det passer ham; han dyrker sin hobby, selv om den er latterlig; han tillater sig å være eksentrisk uten å skjule efter naboens smil; og har han en kjepphest, rider han den kverulantisk — se «Brev til redaksjonen» i de engelske aviser; nylig døde en geistlig, som i sitt liv hadde innsendt 60 000 slike og fått over 10 000 optatt — det nevnes i nekrologen uten komikk.

Mr. Smith har ingen ond social samvittighet; som der er en slumklasse, er der en overklasse, og denne siste er gjennom århundrer opdradd til å eie og herske — mr. Smith drømmer ikke om å opheve noen av dem. Han beundrer ikke kunstneren eller skuespilleren (og slett ikke den lærde!), men herskertypen; han trykker det rørt i avisen, når lordene i sitt testamente har betenkt sin gamle tjener med 100 lstr., eller når industrimagnaten har efterlatt sin bokholder 50 en gang for alle.

Samtidig med at han aksepterer den naturlige klassesdeling som noe riktig godt, har han en utpreget individuell rettsbevissthet: Hver mann skal besitte sin politiske og juridiske

rett ukrenket — det skaper styrere og villige undersåtter og frembringer officer, guvernør og embedsmann, samtidig med at det danner underofficer og mannskap i Imperiets tjeneste. Sikkerhetsventilen er det nu på fastlandet næsten forsvunne humør; vittigheten, karikaturen, humoren, der har de store og overklassen til beste, som Punch har både lordene og politibetjenten og sportshelten til beste. En annen ventil er den usårbare verdighet, som ofte i våre øine synes flegma og apati, og som fastlandet så ofte har karikert — vi møtte den som barn første gang i «Kaptein Grants barn» og i Stanleys replikk til Livingstone i urskogens dyp: Det er mr. L. går jeg ut fra? Den knusende ro gjør sterk midt mindre ravage enn å ophisse sig over prinsipper, livsanskuelser en uskyldig fotball eller en uskadelig golfkule; det volder mindre ramage enn å ophisse sig over prinsipper, livsanskuelser og politikk; og man krenker ikke en weekend med å lage verden om på en lørdag.

Mr. Smith har en annen kilde til urokkelighet: ikke konservatisme, men tradisjonalisme. Skole, college, familie, statsform, alt har lært ham, at man ikke skal eksperimentere og skifte fasong; altså beholder han upraktiske skytevinduer, foreldede kaminer, fortidige karrosser, ullsekken i Parlamentet, parykker og formler, og han betrakter kongemakten helt middelalderlig, selv om han godt vet, at det er en fiksjon. Samtidig har en utpreget tilpasningsevne og sans for fremskritt. Denne mind er Englands brems mot plutselige brudd.

Mr. Smith er ikke raseren; der er keltiske, danske, saksiske og latinske dråper i hans blod, så han kan aldri hevde rase-teorier; som øyboer har han horisont, men ingen grenser, altså hverken lån eller smitte fra nabokulturer og ingen særlige vennskaper og fiendskaper; derfor kan han kolonisere de helt ville og de høit kultiverte. Men samtidig kan han i sin isolasjon ikke helt begripe noe annet folk og gjør heller aldri et reelt forsøk på det; derfor irriterer han India, Italia og Irland, og han begriper ikke selv hvorfor; han irriterer Tyskland ved sine tegninger i Punch mere enn ved politikk og forstår ikke selv det fornærmelige i en mentalitet, som ikke legger skjul på at den finner alt utenfor Engand silly.

Når de land, Englands misjonærer, eventyrere, opdagere og erobrere har lagt inn under Imperiet, efter en kort konflikt gav efter for den sterkeste, skyldes det, at England har sin styrke, hvor det har sin svakhet: i isolasjonen isolasjon sveiser sammen til et sterkt folk, som Israels stammer sveisedes sammen på 40 år i ørkenens ensomhet.

Hvad er så grunnen til, at selv Mr. Smith ikke mere er bombesikker på, at Main Street er jordens navle, og at han er altets herre? For han er ved å tvile; en ny orientering er ved å avløse Victorianismens nasjonale dogmatikk og Edwardtidens trygghet.

England gikk fra gullet. Det følte mr. Smith like så hårdt, som hvis Church of England var gått fra Gud og en morgen hadde erklært sig for Allah. Og den bestående akerbrukskrise er så dypt, har vart så lenge og medførte en sådan skattepolitikk, særlig overfor de store formuer og godsene, at mr. Smith ser sitt samfund under ombygning fra fåveldet av store besittere og flertallets trygge velstand i fortiden til det reparasjonsverksted, den moderne understøttelsespolitikk er og må være, og som nødvendiggjør den tilsvarende skatteutskrivning. Når man har trodd, at «de gode tider» er den normale verdens, og at «gamle dager» var en forsmak på de evige liv, kan man vel komme over en

kortere krise, men man vakler, når krisen blir livstilstand og fremtidsperspektiv.

Når man i uminnelige tider har sunget, at «Britannia skal herske på voven», og at man en dag opdager, at denne selvfølge er avløst av en så rapid nedgang, at ens handelsflåte, som før var 44 pct. av verdens, nu kun er 28 pct., at Stillehavssellisen er glidd en av hendene, og ens eget India hovedsakelig beseiles av Japan og når man vet, at ens eksistens under en krig avhenger av korntilførsel fra utlandet så vakler en annen av støttene i det nasjonale tempel.

Mr. Smith oplever, at Italia kan lokke således for Islam, at Imperiet knaker i fugene — fuger som allerede gaper i India og Pálestina. Han spør da H. M.s regjering, hvorfor den lar sig by allting av Italia og Tyskland (i Spania) og av Irland, hvorfor den stadig gir etter? Han får det svar, at man i henseende bare til sitt luftforsvar er flere år baketter de andre og mindre land; og hans øine åpnes, når Italia generøst tilbyr at selge England 500 aeroplaner til krigsbruk!

Mr. Smith har travlt på establishment, også i religionen, og har i noen grad identifisert denne med Church of England; han føler det derfor som en ny tingenes tilstand, at denne offentlig kan angripes i åpne brev i pressen, og at erkebisen kan kreves til regnskap for bruken av kirkens kapital — så er altså enn ikke ypperstepresten i Jerusalem ukrenkelig mere — og hvad kan så bestå?

Han ser adelen forarmet og svekket ved skandaler og skilsmisser — kort sagt: han ser den verden han stolte på, rokkes og true med undergang. Og så går der panikk i ham, og han ser spioner for Tyskland, både hvor de er, og hvor det er fredelige tjenestepiker.

En ting tør man dog stole på for fremtiden: Mr. Smiths regjering vil ikke annløte sig på det drastiske, enn si dramatiske skritt; den vil opruste og føre nølerpolitikk, til den atter er viss på, at der står mere makt bak dens ord enn bak noen annen stats.

Imens vil Mr. Smith fra Mæn Street selv gå og undres over, hvor silly man er på fastlandet, og over de svære ting, der skjer i diktaturstatene — f. eks. at man der erobrer et helt länd på en weekend — som man i dypet av en stor og gammel park undres over en utidig støi ute på den profane allemannsvei bak den patinerte, men brøstfeldige mur.

Peter Schindler.

Kirkevigselse på Hamar.

Søndag 3. september kl. 11 skal vigslen av den nye kirke på Hamar finne sted. Det er å håpe at riktig mange vil overvære denne høitidelighet. Alle som har anledning til det anmodes om snarest mulig å melde sig i bispegården, Akersveien 5, slik at det i tide kan bli ordnet med busser eller eventuelt billigtog nevnte søndag morgen. Alle deltagerne vil få middag i St. Torfinnsklinikken.

Hechjemme —

Oslo. Søndag d. 13. august holder pastor H. K. Bergwitz sin siste preken i St. Olavskirken før sin avreise til Arendal. Etter høimessen vil det være anledning for dem, som måtte ønske det, til å hilse på pastoren i Foreningslokalet.

N.K.K.F.s utdannelsesfond har utdelt rentene for første halvår 1939 til to i Oslo bosatte ynglinger. Ifjor tilfalt de medlemmer av Bergen og Stabekk menigheter.

Styret.

Trondheim. Dessverre talte valfarten til Stiklestad d. 29. juli ikke så mange deltagerer som før, men det var herlig valfartsvær og ekte valfartsstemming. Under bønn og betraktning nådde vi frem til St. Olavskapellet på Stiklestad, hvor det hl. messeoffer blev båret frem med takk for all den nåde som Gud ved Hellig Olav hadde vist Norge. I sin preken talte sogneprest Deutsch om vår plikt å forvalte og bevare den arv St. Olav hadde etterlatt oss. I små grupper leiret pilegrimsskaren sig i det herlige vær rundt kapellet og nød hvilen og de medbragte forfriskninger til andakten atter kalte oss til kapellet. Med sakramental velsignelse og «Gud signe vårt dyre fedreland» sluttet den vakre olsokgudstjeneste. Vi glemte heller ikke våre trossfeller i det sydligere Norge. Et telegram fra Oslo hadde særlig anbefalt St. Halvards kirkebygg til pilegrimenes forbønn og vi håper og tror at Hellig Olav hos Gud vil opnå det vi bad ham om på denne dagen. — Og så begynte hjemferden, men vi følte at vi hadde tilbragt en dag på en mer velsignelsesrik måte enn vi pleier, når hverdagslivets krav fyller oss. Beriket og styrket til å møte disse krav vendte vi hjem i dyp taknemmelighet for den nåde, en valfart skjenker vår sjel.

Deltager.

— og derute

Vatikanbyen. Blandt de hundre av pilgrimmer som hadde audiens hos den Hl. fader 6. juli var også en deputasjon fra Grekenland som med erkebiskopen av Athen, mgr. Filipucci som ordfører, overrakte en vakker gave, nemlig en kunstnerisk tilhugget sten fra Areopagklippen hvor Paulus holdt sin berømte tale til Athenenserne. I sin takketale kalte paven gaven «et symbol på den med lengsel imøtesette enhet», og føide til et ønske om at Pauli eksempel måtte bestyrke alle til en kristen livsførsel som kunde være et forbillede for andre.

I «Osservatore Romano» for 12. juli omtales en viktig beslutning av Propagandakongregasjonen, idet denne har opfordret alle som har med hedningemisjonen å gjøre til å beskrive skikk og bruk og karakteristiske trekk blandt hedenske folkestammer som de er i berøring med. Den urettferdighet som nu ofte sesåes mot hedningene, idet man kun omtaler de dårlige sider av deres livsførsel uten å sette sig inn i deres mentalitet, er ikke alene et brudd på de almindelige høflighetsregler som bør gjelde i alle mellomfolkelige forhold, men også en direkte forsyndelse mot sannheten og kan ikke annet enn vanskeliggjøre misjonærenes arbeid — så meget mer som mange av de hedenske folkeslag har en gammel kultur og en edel livsførsel. Kongregasjonen anbefaler derfor at man omtaler fremmede folkeslag med den samme aktelse som man ønsker vist sin egen nasjon.

Acta Apostolicae Sedis offentliggjør et dekret hvorefter paven «i ønsket om å la de videnskapelige fremskritt tjene sjelenes velferd» bestemmer at alle de nådegaver som følger med den pavelige velsignelse Urbi et Orbi også blir dem til del, som mottar velsignelsen gjennom radioen — på de samme betingelser som når den mottas personlig.

Fjerde bind av den vatikanske Vulgata-utgave vil snart

utkomme. Som beregnet er det benediktinerne som besøger denne nye kritisk reviderte utgave og det foreliggende bind omfatter Josvas bok, Dommernes bok og Ruths bok. Teksten foreligger efter 33 håndskrifter og 7 tidligere utgaver.

*

Tyske rike. Den Hl. fader har sendt biskop dr. Landersdorfer en håndskrivelse i anledning bispedømmet Passaus 1200 årsfest. Etter å ha minnet om bispedømmets ærefulle historie, beklager den Hl. fader at han ikke ved dette jubileum selv kan være tilstede i «det av kultur og kunst så pregede bispesete», og han fortsetter: «Men dere vet hvor fortrolig vi er med deres folk som vi har levd så lenge iblandt. Vår ophøielse på Petri stol har bare knyttet de bånd fastere, som binner oss til dere. Hver dag minnes vi dere i det eukaristiske offer og vi ber også om deres forbønn for oss.» —

I en hel uke har det katolske Mainz feiret 700 årsfesten for domkirkens vigsel. De kirkelige høitideligheter hadde hver dag samlet mange tusen mennesker under domkirkens tak. Til festen sluttet sig store religiøse festligheter, valfarter o. l. Alle disse kunde også glede sig ved stor deltagelse.

*

Frankrike. I den berømte basilika i St. Denis har man feiret 1300 års minnefesten for kong Dagobert I. Det skyldes ham at den hl. Denis' beskjedne kapell er blitt utbygget til en praktfull abbedikirke, som i lang tid var centrum for landets religiøse liv. —

Den kjente forfatter André Maurois er blitt medlem av Académie française. —

Regjeringens forhandlinger med Sovjett-Russland har vakt megen uro i Frankrikes katolske kretser, og biskopen av Aire og Dax mgr. Mathieu har opfordret til en offentlig bønneuke om at Russland må bli befridd fra den gudløse bolsjevisme. De kristne skal derved minnes den trøstesløse stilling som Russlands kristne befinner sig i og om de fryktelige lidelser de må gjennomgå, og ikke falle for fristelsen til å villedes av oppunistiske falske forestillinger av forholdene.

*

Spania og Portugal. På grunnlag av sine opplevelser på en lengere reise gjennom hele Spania har Marc La Mondéque skrevet en artikkel i «Etudes», hvori han advarer mot å behandle kirkeforholdene i landet for overfladisk og ansvarsløst. Kardinal Goma har i et hyrdebrev omtalt de feil som den katolske Kirke før har gjort sig skyldig i, og de revolusjonære har benyttet sig av hans uttalelser på en helt tendensiøs og misvisende måte, idet de har benyttet dem som en slags undskyldning for alle sine grusomheter under borgerkrigen. Nu er Spania i ferd med atter å bli et kristent land, men man må ikke se for lyst på stillingen. Det kommer i første rekke nu an på at prester og ordensfolk helt ofrer sig for sjelesorgen og folkeoplysningen og frasier sig alle verdslige opgaver. Etter hvert kommer det nu for dagen de uhørte lidelser som Spanias katolske geistlighet har gjennomgått og de svære tap den har lidt. Alene franciskanerne har mistet 215 ordensmedlemmer: 124 prester, 28 klerker, 54 legfolk, 1 novise og 4 oblater.

*

U. S. A og Kanada. Den nye erkebiskop av New York, mgr. Francis J. Spellman, er nu intronisert og også den ikke-katolske presse hylder ham på det hjerteligste. Således fremhever «New York Times» hans omfattende viden og menneskekunnskap og uttaler vissheten om at mgr. Spellman vil fortsette tradisjonene fra sin høitærede forgjenger, kardinal Hayes' tid. Bispedømmet New York blev opprettet 1808 og blev i 1850 erkebispedømme. Det teller i øieblikket 1650 prester, hvorav de 777 er ordensprester, 456 kirker, 19 seminarer og teologiske institusjoner, 10 høiskoler for mannlige og 18 for kvinnelige studenter, 65 katolske mellemskoler med 20 878 elever, 818 menighetsskoler med 90 787 elever, 21 vaisenhus, 12 gamlehjem og 35 hospitaler. Ialt er der 1 million katolikker med ca. 3000 konvertitter pr. år. —

Gudløshetspropagandaen i U. S. A. har i løpet av siste år gratis utdelt 73 millioner tidskriffter og 23 millioner brosjyrer, likesom det er samlet flere millioner dollars i samme øiemed.

Vår feriekoloni

R. S.	Kr.	5,00
N. N.	»	5,00
N. N.	»	10,00
Banksjef Parmann	»	20,00
D. H., U.S.A.	»	25,00
Aftenposten	»	400,00
	Kr.	465,00
	Tidligere innk.	» 1278,00
	Ialt Kr.	1743,00

Takk.

Oslo 8/8 1939.

På barns, foreldres og St. Vinsensforeningens vegne en hjertelig takk til alle som har hjulpet til med å få ut feriekolonien også i år. Likeledes en takk til fru Sørum, som har vært barnenes tante, i all slags vær og især uvær, som det har vært mye av i sommer. Revidert regnskap blir sendt Vikariatet som vanlig, likesom ekstrakt blir sendt St. Olav så snart det er ferdig.

For St. Vinsensforeningen
Ivar Ruyter.

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg.

Thronsen & Co. boktrykkeri, Bernh. Getz gt. 3 - Oslo.